

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 129/07-40

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 21. februára 2008 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta a zo sudcov Juraja Horvátha a Ľudmily Gajdošíkovej o sťažnosti Ing. A. R., B., zastúpenej advokátom JUDr. P. K., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Levice v konaní vedenom pod sp. zn. D 500/02 (pôvodne vedenom pod sp. zn. D 3342/92) a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Ing. A. R. na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Levice v konaní vedenom pod sp. zn. D 500/02 (pôvodne vedenom pod sp. zn. D 3342/92) porušené bolo.

2. Okresnému súdu Levice v konaní vedenom pod sp. zn. D 500/02 (pôvodne vedenom pod sp. zn. D 3342/92) p r i k a z u j e konať vo veci bez zbytočných priet'ahov.

3. Ing. A. R. priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 60 000 Sk (slovom šesťdesiat tisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Levice povinný vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Ing. A. R. priznáva úhradu trov právneho zastúpenia v sume 7 425 Sk (slovom sedem tisíc štyristodvadsaťpäť slovenských korún), ktoré je Okresný súd Levice povinný vyplatiť na účet jej advokáta JUDr. P. K., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 10. októbra 2007 uznesením č. k. II. ÚS 129/07-23 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť Ing. A. R., B. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Levice (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. D 500/02 (pôvodne vedenom pod sp. zn. D 3342/92).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom pod sp. zn. D 500/02 (pôvodne vedenom pod sp. zn. D 3342/92) okresný súd prerokúva v dodatočnom dedičskom konaní dedičstvo po sťažovateľkinom otcovi Š. K. (ďalej len „poručiteľ“). Podľa tvrdenia sťažovateľky postup okresného súdu v predmetnom konaní je aj napriek jej opakovaným sťažnostiam poznačený zbytočnými priet'ahmi, nesústredenými a chybnými rozhodnutiami okresného súdu, čo v konečnom dôsledku neúmerne predlžuje stav jej právnej neistoty a odd'aluje sa právoplatné skončenie konania.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka žiada, aby ústavný súd nálezom rozhodol, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. D 500/02 (pôvodne vedenom pod sp. zn. D 3342/92) bolo porušené jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy, aby prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov, aby jej priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume 240 000 Sk a úhradu trov konania v sume 7 425 Sk.

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: za okresný súd sudkyňa poverená predsedom okresného súdu vybavovaním sťažností listom sp. zn. Spr. 1410/07 z 27. decembra 2007 a právny zástupca sťažovateľky stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu listom z 15. januára 2008.

2.1 Okresný súd vo svojom vyjadrení uviedol, že vo veci vedenej pod sp. zn. D 500/02 (pôvodne vedenej pod sp. zn. D 3342/92) sa odvoláva na prehľad procesných úkonov, ktorý bol ústavnému súdu zaslaný ku konaniu o sťažnosti R. B. (sestre sťažovateľky) vedenému pod sp. zn. II. ÚS 132/05 v ich stave ku dňu vydania nálezu ústavného súdu č. k. II. ÚS 132/05-38 zo 14. septembra 2006. Okresný súd tento prehľad doplnil aj aktuálnym stavom procesných úkonov po 14. septembri 2006.

A. Prehľad procesných úkonov do vydania nálezu ústavného súdu

«pôvodné konanie sp. zn. D 1528/89

Vo veci D 1528/89 po neb. Š. K., zomr. (...), bolo rozhodnuté rozhodnutím ŠN Levice D 1528/89- z 16. 3. 1990 v spojení s rozhodnutím KS Bratislava 7 Co 183/91 z 28. 6. 1991, ktorým II. st. súd odvolanie dedičky R. B. z 11. 4. 90 zamietol. Vec nadobudla právoplatnosť: 16. 3. 1990.

Na odvolanie dedičky súd listom z 18. 4. 1990 oznámil, že odvolanie voči rozhodnutiu nie je prípustné, nakoľko sa na pojednávaní 16. 3. 1990 vzdala opravného prostriedku. II. st. súdu bol spis predložený 12. 4. 1991

(D 3342/92)

2. 7. 90 – žiadosť Ing. A. R. o zmenu rozhodnutia ŠN Levice D 1528/89-2 adresovaná ŠN L. JUDr. I.
13. 11. 90 – na čl. 6 je založený list MS SR, z ktorého vyplýva, že spis D 1528/89 je potrebné predložiť odvolaciemu súdu na posúdenie odvolania, ktoré ŠN L. listom z 18. 4. 1990 označilo za neprípustné.
23. 11. 90 – spis predložený KS Bratislava; odvolací súd spis prevzal 30. 11. 90 (15)
18. 2. 91 – II. st. súd vrátil spis pod číslom 7 Co 372/90 ako predčasne predložený. (10)
12. 4. 91 – zápisnica spísaná v prítomnosti dedičov, okrem A. R., listom z 5. 4. 91 oznámila, že dedičstvo bolo usporiadané a nie je dôvod na ďalšie konanie (čl. 13)
10. 2. 92 – spis zaslaný na KP Bratislava Kc 2013/92 (čl. 17) a vrátený bol 7. 10. 92 z GP SR V/2 Pz 913/91-10 (čl. 18); po vrátení spisu sa zadovážovali výpisy zo SK L. (čl. 21)
12. 6. 93 – na čl. 24 - žiadosť Ing. A. R. o obnovu dedičského konania po neb. Š. K. vo veci D 1528/89, ktorá bola zaslaná JUDr. Š. dňa 23. 6. 93 JUDr. I. (čl. 23)
17. 6. 93 – na čl. 30b - žiadosť R. B. o prevedenie náhradného dedičského konania, ktorá bola zaslaná JUDr. Š. dňa 15. 7. 93 (čl. 30a)
30. 8. 93 – žiadané doklady od SK L. (čl. 31)
9. 9. 93 – žiadosť R. B. o náhr. ded. konanie, ktorá bola zaslaná JUDr. Š. dňa 15. 9. 93 (čl. 36)
14. 7. 94 – po zadovážení výpisov (medzičasom urgencie dedičov o vytýčenie termínu) sa dňa 14. 7. 94 uskutočnilo pojednávanie za prítomnosti dedičov. Uznesenie č. k. D 3342/92 bolo zaslané súdu na schválenie dňa 22. 7. 94 (čl. 57) a súd ho schválil až 9. 5. 95 (nečinnosť sudkyne JUDr. K. 9 mesiacov)
9. 1. 96 – na základe odvolania dedičky R. B. z 31. 5. 95 (čl. 58) proti uzneseniu D 3342/92-56 z 9. 5. 95 a po vyjadrení spoludedičov bol spis 9. 1. 96 predložený na KS Bratislava (čl. 74), kde sa nachádzal od 19. 1. 96 do 24. 3. 97 (14 mesiacov na II. st. súde)
31. 1. 97 – KS Bratislava uznesením Z-2-10 Co 26/96-80-85 rozhodnutie súdu I. st. zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie – spis vrátený z KS Bratislava 24. 3. 97

1. 4. 97 – po doručení II. st. rozhodnutia spis vrátený JUDr. I. (na čl. 86), od ktorej bol vyžiadaný, nakoľko R. B. požiadala o vylúčenie JUDr. I. vo veciach D 3342/92 a D 3162/93 (čl. 97)
4. 6. 97 – zák. sudca JUDr. K. uznesením D 3342/92, D 3162/93 zo 4. 6. 1997 zamietol žiadosť na vylúčenie súdn. komisárky JUDr. I. dedičky (čl. 101-102) (V spise na nenachádza úradný záznam o tom, kedy bol spis zaslaný súdnej komisárke!)
11. 12. 97 – urgencia Ing. R. (čl. 103) ohľadne uzavretia ded. konania.
Na čl. 104 je založené predvolanie R. B. na T: 15. 1. 98, pojednávanie bolo odročené.
Od čl. 105 – 145 sa zadovážovali dôkazy, spis sa nachádzal aj na dožiadanom OS D. Kubín (čl. 130, 139) a po vykonaní dôkazov bol vrátený súdnej komisárke JUDr. I., ktorá
30. 9. 98 – vytýčila výsluch svedka J. Š. (nedostavil sa) na T: 19. 10. 1998 a 24. 11. 1998, ktorá vyplýva z jej odpovede na čl. 149 zo dňa 30. 3. 99 na dotaz podpredsedníčky OS Levice Spr. 1603/99 z 22. 2. 1999 ohľadne toho, v akom štádiu sa nachádzajú obe dedičské konania (čl. 147).
22. 4. 99 – vytýčené pojednávanie na T: 17. 5. 1999, na ktorom rozhodla
8. 6. 99 – súdna komisárka predložila súdu na schválenie návrh uznesenia (čl. 155)
11. 6. 99 – uznesenie č. k. D 3342/92-153 súdom schválené 11. 6. 1999 – zákonným sudcom JUDr. K.
13. 7. 99 – na základe odvolania R. B. spis bol dňa 13. 7. 1999 predložený KS Nitra (čl. 157)
31. 8. 99 – II. st. súd uznesením 9 Co 366/99 rozhodnutie I. st. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (čl. 158). Spis bol vrátený z KS Nitra 8. 10. 1999
3. 11. 99 – spis zaslaný súdnej komisárke JUDr. I. na ďalšie konanie a rozhodnutie (čl. 160)
4. 1. 00 – vytýčený T: 25. 1. 00 (čl. 161)
10. 2. 00 – vytýčený T: 20. 3. 00 (čl. 168)
21. 2. 00 – termín vytýčený na 20. 3. 00 odročený (čl. 176) - za účelom vyžiadania spisu OS Levice v súvislosti s odňatím veci

21. 2. 00 – vyjadrenie súdn. komisárky JUDr. I. k odňatiu spisov D 3342/92 a D 3162/93 a zaslanie spisov OS Levice (čl. 177); spisy podané osobne: 21. 2. 00
6. 3. 00 – úprava podpredsedníčky OS pre zák. sudcu JUDr. J. K. (čl. 177), aby rozhodol o odňatí veci vzhľadom na vyjadrenie súdnej komisárky ako i opätovnej sťažnosti a žiadosti o odňatí p. B. (Spr. 1517/99, Spr. 1502/00)
9. 3. 00 – úprava sudcu JUDr. K. na čl. 178 p. v. „Opatrenie na odňatie veci D 3342/92 JUDr. I. a vydanie nového poverenia pre JUDr. A. Obe úpravy boli expedované: 13. 3. 2000
13. 3. 00 – poverenie pre JUDr. Y. A. na čl. 182, ktorej bol spis zaslaný prípisom zo dňa 13. 3. 2000 na čl. 180
20. 3. 00 – súdnou komisárkou žiadané PK od OÚ SK L. (čl. 183) ako i 5. 4. 00 (čl. 184) ktoré sa nachádzajú na čl. 188-211
28. 6. 00 – späťvzatie návrhu Ing. A. R. (čl. 215)
25. 7. 00 – konanie zastavené zák. sudcom JUDr. K.; uznesenie č. k. D 3342/92-216
14. 8. 00 – odvolanie R. B. (čl. 218)
17. 8. 00 – spis predložený KS Nitra – prevzali 25. 8. 2000 (čl. 219)
31. 8. 00 – KS Nitra uznesením č. k. 9 Co 332/00-220 potvrdil rozhodnutie súdu I. stupňa z 25. 7. 2000 č. k. D 3342/92-216. Spis vrátený z KS Nitra 15. 11. 2000.
28. 12. 00 – vyznačená sudcom JUDr. K. právoplatnosť I. st. rozhodnutia v spojení s rozhodnutím súdu II. stupňa. Právoplatnosť: 8. 12. 2000.
10. 1. 01 – dovolanie R. B. (čl. 224) a na čl. 225 splnomocnenie kom. práv. JUDr. V. L.
12. 1. 01 – výzva súdu na odstránenie väd dovolania (čl. 227)
19. 2. 01 – predloženie spisu D 3342/92 Najvyššiemu súdu SR; NS SR spis prevzal: 26. 2. 2001
26. 4. 01 – rozhodnutie NS SR 5 Cdo 23/01-229 v zmysle ktorého:
 „Najvyšší súd uznesenie KS Nitra z 31. 8. 2000 sp. zn. 9 Co 332/00 a uznesenie OS Levice z 25. 7. 2000 č. k. D 3342/92-216 zrušuje a vec vracia OS Levice na ďalšie konanie“. Spis vrátený tunajšiemu súdu z NS SR dňa 22. 5. 2001.
1. 8. 01 – úprava sudkyne Mgr. G. na doruč. uznesenia NS SR dedičom: Ing. R., B. K. a R. B. (čl. 231)
6. 3. 02 – na čl. 232 úprava Mgr. G.

1) na vrátenie spisu notárke, aby vo veci konala v zmysle rozsudku NS SR

2) zapíš do reg. roku 2002

3) vydaj poverenie pre JUDr. A.

(od 1. 8. 01 – 6. 3. 02 nečinnosť sudcu 7 mesiacov, keď predtým od 22. 5. 01 až 1. 8. 01 sa doručovalo rozhodnutie NS SR)

Vec zapísaná dňa 6. 3. 2002 pod sp. zn. D 500/02

8. 3. 02 – na čl. 1 - poverenie pre JUDr. I. A.

23. 5. 02 – vyjadrenie súdn. komisárky JUDr. A. k zaujatosti (čl. 2)

19. 7. 02 – vyžiadanie spisu D 3342/92 KS Nitra k číslu 6 Co 354/01 (čl. 3a)

16. 8. 02 – uznesenie OS Levice č. k. D 500/02-3 o tom, že JUDr. A. nie je vylúčená z úkonov (pozri rozhodnutie zákonnej sudkyne Mgr. G. na čl. 3-4)

28. 8. 02 – spis zaslaný pod Zo 12/02 KS Nitra k nahliadnutiu k číslu 6 Co 354/01 v zmysle úpravy zák. sudkyne na čl. 4 zo dňa 16. 8. 02 (čl. 5)

21. 11. 02 – spis vrátený z KS Nitra a predložený Mgr. G. 22. 11. 2002 (čl. 5a)

28. 11. 03 – spis zaslaný JUDr. A. na ďalšie konanie v zmysle rozhodnutia NS SR (čl. 6-7) – u JUDr. A. od 28. 11. 2003 bez úkonu do 23. 6. 04, kedy bol spis pridelený JUDr. I. (čl. 8)

(od 22. 11. 02 do 28. 11. 03 nečinnosť sudcu Mgr. G. 12 mesiacov)

(od 28. 11. 03 do 23. 6. 04 nečinnosť súdn. kom. JUDr. A. 7 mesiacov)

23. 6. 04 – na čl. 8 - vec pridelená JUDr. M. I.

(v súlade s listom NK SR z 2. 6. 2004 č. 1200/2004 zaevidovaným pod Spr. 536/04 – v zmysle ktorého na dobu pozastavenia výkonu notárskeho úradu bola ustanovená zástupca JUDr. I.)

12. 8. 04 – list JUDr. I. (čl. 9) a vrátenie spisu D 500/02 z dôvodu, že vec sp. zn. D 3342/92 jej na čl. 181 bola odňatá

13. 8. 04 – na čl. 10 - vec pridelená JUDr. S. H.

(z dôvodu, že JUDr. I. bola predchádzajúca vec sp. zn. D 3342/92 odňatá a pridelenie súdnej komisárky JUDr. H. je v súlade s RP notáriek o zastupovaní pre rok 2004)

23. 8. 04 – vypracované poverenie pre JUDr. S. H. v súlade s úpravou zákonného sudcu JUDr. J. K. zo dňa 13. 8. 2004

Spis D 500/02 sa od 23. 8. 2004 nachádzal u súdnej komisárky JUDr. H.

pozri úkony súdnej komisárky od čl. 12 – 62 v období od 23. 8. 04 – 7. 7. 05 a to:

28. 10. 04 – prípis súdnej komisárky pre SK L. a SP a. s. B. (čl. 12, 13)
- ,- - – vyjadrenie súdnej komisárky vo veci D 499/02 a D 500/02 pre OS Levice (čl. 17)
3. 11. 04 – vyhotovené výpisy SK L. (čl. 20-27)
4. 11. 04 – správa zaslaná súdnej komisárke SS a. s. B. (čl. 14)
24. 11. 04 – na čl. 16 urgencia sudcu JUDr. K. zo dňa 24. 11. 2004 pod č. 15 Dd/65/04-4 ohľadne skončenia vecí D 499/02 a D 500/02 vzhľadom k tomu, že dedička Ing. R. urguje veci, ktoré sú aj sledované predsedom OS Levice pod Spr. 1535/03(...)
25. 1. 05 – vyhotovené identifikácie parciel a výpisy z LV Správou katastra L. (čl. 28-40)
31. 3. 05 – vytýčený termín pojednávania po poruč. Š. K. na deň 31. 3. 2005 na ktoré sa nedostavila dedička R. B. – zásielka neprevzatá (čl. 41 p. v.)
16. 5. 05 – vytýčené pojednávanie na T: 17. 6. 2005 (čl. 49)
17. 5. 05 – odpoveď pre OS Levice Spr. 472/05 v zmysle dožiadania zo dňa 12. 5. 2005 o stave konania vo veciach D 499/02 a D 500/02 a o vytýčenom pojednávaní na T: 17. 6. 2005 (čl. 48)
26. 5. 05 – žiadosť JUDr. K. vo veci sp. zn. 8 C 69/97, v akom štádiu sa nachádza dedičské konanie D 500/02-D 3342/92 (čl. 43)
30. 5. 05 – odpoveď súdnej komisárky - je vytýčené pojednávanie na T: 17. 6. 2005 (čl. 44)
17. 6. 05 – žiadaný výpis z PK vl. č. 147 (čl. 52), ktoré výpisy boli vyhotovené dňa 17. 6. 2005 (čl. 53)
17. 6. 05 – zápisnica o pojednávaní vo veci D 500/02 na čl. 54-56, návrh uznesenia na č. l. 57-60, vyúčtovanie súdnej komisárky na čl. 61
7. 7. 05 – zaslaný spis súdnou komisárkou OS Levice spolu s návrhom uznesenia (čl. 62)
Vec bola generátorom pridelená zákonnej sudkyňi JUDr. L. C. (čl. 63)
a predložená jej na ďalšie konanie dňa 8. 7. 2005
20. 7. 05 – list Dipl. tech. Š. B., ktorý podľa plnej moci zastupoval na dedičskom pojednávaní dňa 17. 6. 2005 svoju manželku R. B. (čl. 64) a ako príloha na čl.

65-66 bolo pripojené uznesenie Ústavného súdu SR číslo: II ÚS 132/05-8 o ustanovení advokátky Mgr. A. I. v konaní pred ÚS SR sp. zn. Rvp 779/05

4. 8. 05 – úprava sudkyne JUDr. C. – dožiadanie pre SS a. s. Levice (čl. 67) a SK Levice (čl. 68)

19. 8. 05 – odpoveď SS a. s. B. – doplnenie žiadosti OS Levice zo 4. 8. 05 (čl. 71-72)

2. 9. 05 – doplnená žiadosť OS Levice a táto expedovaná SS a. s. B. (čl. 73)

16. 9. 05 – urgencia dožiadania SK L., ktorá súdu v zmysle žiadosti zo 4. 8. 2005 nedošla (čl. 74)

20. 9. 05 – odpoveď SS a. s. B. zo dňa 14. 9. 2005 (čl. 75)

14. 10. 2005 – medzičasom došli správy zo SK L. (čl. 77-211) (...)

Na základe podrobnej analýzy, chronológie priebehu konania vo veci sp. zn. D 500/02 som toho názoru, že prieťahy v predmetnej veci zo strany tun. súdu nastali najmä v čase kedy bol spis vrátený z KS Nitra, kde bol predložený 6. 9. 2002, vrátil sa 21. 11. 2002 a úprava na zaslanie súdnej komisárke je až zo dňa 28. 11. 2003 (nečinnosť súdu 12 mesiacov) ako i v období, kedy sa vec viedla pod sp. zn. D 3342/92; z NS SR bol vrátený 22. 5. 2001, uznesenie sa doručovalo dedičom 1. 8. 2001 a až 6. 3. 2002 bol spis zaslaný Mgr. G. súdnej komisárke JUDr. A. (nečinnosť súdu 7 mesiacov).

Podotýkam, že zákonná sudkyňa Mgr. R. G., ktorej vec bola pridelená na konanie od 28. 6. 2005 nevykonáva funkciu sudkyne na Okresnom súde Levice.

Čo sa týka nečinnosti súdnych komisárov poukazujem na podrobnú chronológiu jednotlivých úkonov uvádzaných vyššie ako aj na pripojený spis sp. zn. D 500/02.»

B. Prehľad procesných úkonov po vydaní nálezu ústavného súdu (doplnený o zistenia ústavného súdu)

„Na základe pripojeného spisu Okresného súdu Levice pod sp. zn. D 500/02, v predmetnej veci tunajší súd po 14. 10. 2005 konal nasledovne:

17. 10. 2005 - úradný záznam (č. l. 212) o tom, že spis bol predložený Ústavnému súdu SR k číslu II. ÚS 132/05-22 pod Spr. 907/05

7. 11. 2005 - spis bol vrátený z Ústavného súdu (Zo 21/05)

8. 11. 2005 - spis predložený zákonnej sudkyňi JUDr. L. C.

20. 12. 2005 - zákonná sudkyňa listom zo dňa 20. 12. 2005 vrátila spis súdnej komisárke JUDr. S. H.
22. 12. 2005 - súdnej komisárke bol spis vrátený a prevzala si ho z pošty 12. 1. 2006
6. 6. 2006 - dotaz súdnej komisárky na S., a. s. B. (odpoveď doručená 16. júna 2006, pozn.)
21. 8. 2006 - výzva Ústavného súdu SR o zaslanie spisu OS Levice sp. zn. D 500/02
25. 8. 2006 - spis vrátený od notárky (aby bol zaslaný ústavnému súdu, pozn.)
25. 9. 2006 - spis vrátený z Ústavného súdu SR
13. 10. 2006 - spis zaslaný tunajšiemu súdu od súdnej komisárky bez ďalšieho konania (prípisy č. l. 221-222) spolu s vypracovaným návrhom uznesenia o nadobudnutí dedičstva
13. 10. 2006 - spis predložený zákonnej sudkyňi
26. 10. 2006 - prípis zákonnej sudkyne na S., a. s. B.
3. 11. 2006, 4. 12. 2006 - prípisy R. B. ohľadom notárky JUDr. I. A. “
- 6. november 2006 – okresnému súdu bola doručená odpoveď S., a. s., „15. 11. 2006, 3. 1. 2007 - odpovede zákonnej sudkyne na dotazy R. B.
- Na č. l. 239-249 sa nachádza nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14. 9. 2006 pod č. k. II. ÚS132/05-38.
- Spis predložený zákonnému sudcovi 12. 12. 2006.
12. 1. 2007 - prípisom na č. l. 251-253 vrátila zákonná sudkyňa spis notárke na doplnenie konania, nakoľko nie sú zatiaľ predpoklady pre vydanie rozhodnutia a návrh uznesenia nemožno považovať za vecne správny
18. 1. 2007 - spis vrátený súdnej komisárke
30. 4. 2007 - urgencia adresovaná súdnej komisárke na vybavenie spisu D 500/02
4. 5. 2007 - žiadosť R. B. o zmenu osoby súdneho komisára evidovaná pod sp. zn. 12 Dd/8/2007
23. 5. 2007 - súhlas notára JUDr. S. H. o odňatie veci
9. 5. 2007 - výzva zákonnej sudkyne adresovaná notárke, aby ak nie je vytýčené pojednávanie, obratom predložila spis D 500/02
11. 5. 2007 - vrátenie spisu súdnou komisárkou a predloženie spisu zákonnej sudkyne

31. 5. 2007 - oznámenie zákonnej sudkyne, že bola súdnej komisárke odňatá dedičská vec po poručiteľovi Š. K.
18. 6. 2007 - vec náhodným výberom bola pridelená notárke JUDr. Y. H.
(č. l. 261)
19. 6. 2007 - vydané poverenie pre notára
2. 7. 2007 - (notárkou, pozn.) vytýčené pojednávanie na deň 24. 7. 2007“
- 24. júl 2007 – na notárskom úrade sa uskutočnilo pojednávanie,
„26. 7. 2007- zaslaný spis notárkou súdu spolu s uznesením o prerušení konania a odkázaní dedičky R. B. na podanie občiansko-právnej žaloby
10. 8. 2007 - spis vrátený notárke zákonnou sudkyňou s prípisom (č. l. 273) na pokračovanie v konaní, nakoľko nie sú dané podmienky pre procesný postup podľa § 175k ods. 2 O. s. p. v zmysle jej uznesenia
12. 9. 2007 - vytýčený termín výsluchu na deň 27. 9. 2007 R. B. ako aj výzva na predloženie dokladov“ (adresovaná B. K. týkajúca sa sporného traktora)
- 27. september 2007 – B. K. zaslal požadované doklady,
„1. 10. 2007 - zápisnica o výsluchu Š. B., ktorý zastupuje v konaní R. B.
9. 10. 2007 - urgencia adresovaná na D. L.“ (odpoveď doručená okresnému súdu 4. októbra 2007),
- 12. október 2007 – Š. B., ktorý zastupoval v konaní R. B., navrhol, aby sa v dodatočnom dedičskom konaní prerokovala ďalšie sporná hnutelná vec,
„16. 11. 2007 - vytýčenie T na ded. konanie 6. 12. 2007
6. 12. 2007 - dedičské konanie - pojednávanie
7. 12. 2007 - zaslaný spis D 500/2002 súdnou komisárkou spolu s návrhom uznesenia (na vysporiadanie dedičstva, pozn.)
7. 12. 2007 - spis predložený zákonnému sudcovi
18. 12. 2007 - zákonná sudkyňa podpísala uznesenie č. k. D 500/2002-316
20. 12. 2007 - uznesenie doručované účastníkom dedičského konania

Na základe podrobnej analýzy, chronológie priebehu konania som toho názoru, že od Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14. 9. 2006 pod č. k. II ÚS 132/05-38, zo strany tunajšieho súdu k prietahom v predmetnej veci nedošlo.

Okresný súd Levice súhlasí s tým, aby sa od ústavného pojednávania upustilo.“

Ústavný súd zo súvisiaceho súdneho spisu zistil v zásade rovnaké skutočnosti, ako vo svojom vyjadrení uviedol okresný súd.

2.2 Právny zástupca sťažovateľky vo svojom stanovisku k vyjadreniu okresného súdu uviedol:

„Podľa chronológie úkonov vo veci sp. zn. D 500/02 Okresného súdu Levice (pôvodne vedený spis mal spisovú značku D 3342/92) predmetom konania bolo konanie o dodatočnom prejednaní dedičstva po otcovi sťažovateľky Š. K. zomretému (...), v ktorej veci dochádzalo podľa Spr. 907/05 Okresného súdu v Leviciach k závažným prietahom (12 mesiacov, 7 mesiacov a ďalšie prietahy), ktoré sú evidované vo vyjadrení Okresného súdu Levice pod Spr. 907/05 a dostatočne preukazujú vzniknuté neodôvodnené prietahy a neúčelné postupy.

Od Nálezu Ústavného súdu SR zo dňa 14. 9. 2006 č. k. II.ÚS 132/05-38 sa závažnejšie prietahy vo veci D 500/02 Okresného súdu v Leviciach nevyskytovali (viď Spr. 1410/07 OS Levice).

Sťažovateľka Ing. A. R. súhlasí s upustením od ústneho pojednávania o prijatom návrhu vo veci D 500/02 Okresného súdu v Leviciach, nakoľko od ústneho pojednávania o prijatom návrhu nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.“

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou tohto základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných na meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 41/03, I. ÚS 65/04).

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza spravidla až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zakladá povinnosť

súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (II. ÚS 21/01, I. ÚS 251/05).

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. D 500/02 (pôvodne vedenom pod sp. zn. D 3342/92) došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, I. ÚS 79/05). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o zložitosť veci ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na predmet namietaného konania vedeného pod sp. zn. D 500/02 (pôvodne vedeného pod sp. zn. D 3342/92), ktorým je prerokovanie novoobjaveného majetku po poručiteľovi (otcovi sťažovateľky) podľa § 175x ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, nemožno tento typ konania po právnej stránke hodnotiť ako zložitý. Aj keď ústavný súd pripúšťa určitú faktickú zložitosť veci danú rozsahom nehnuteľného a hnutel'ného majetku, ktorý sa má prerokovať, táto skutočnosť nemôže ospravedlniť viac ako 15 rokov trvajúce konanie.

2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľky ako účastníčky konania, ústavný súd zistil, že procesné úkony sťažovateľky častokrát vykazovali znaky zmätočnosti. Sťažovateľka napr. listom z 2. júla 1990 síce žiadala o vykonanie dodatočného dedičského konania, avšak listom z 5. apríla 1991 už „oznámila, že dedičstvo bolo usporiadané a nie je dôvod na ďalšie konanie (čl. 13)“, v zapätí podaním z 12. júna 1993 navrhla obnovu dedičského konania po poručiteľovi, avšak napokon podaním z 28. júna 2000 zobrala svoj návrh späť,

v dôsledku čoho okresný súd uznesením č. k. D 3342/92-216 z 25. júla 2000 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 9 Co 332/00-220 z 31. augusta 2000 (o odvolaní jednej z dedičiek p. B.) konanie právoplatne zastavil (právoplatné 8. decembra 2000). Uvedené rozhodnutia boli až na základe dovolania p. B. (jedna z dedičiek) zrušené rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 5 Cdo 23/01-229 z 26. apríla 2001 a vec bola vrátená na opätovné konanie a rozhodnutie okresnému súdu, kde bola ďalej vedená pod novou sp. zn. D 500/02.

Podľa judikatúry ústavného súdu (napr. II. ÚS 41/97, I. ÚS 51/01, III. ÚS 58/02, II. ÚS 132/05) predĺženie konania, ktoré je dôsledkom uplatnenia procesných práv účastníkov konania (späť vzatie návrhu), síce zásadne nemá povahu zbytočných priesťahov, avšak účastník konania (v danom prípade sťažovateľka) musí strpieť predĺženie konania, ktoré je sprievodným znakom ich využitia.

3. Napokon ústavný súd hodnotil postup okresného súdu v označenom konaní vrátane postupu notárov ako súdnych komisárov, pretože úkony súdneho komisára v konaní o dedičstve sú úkonmi súdu, a preto aj nimi možno spôsobiť zbytočné priesťahy, za ktoré nesie zodpovednosť všeobecný súd (III. ÚS 47/00, II. ÚS 132/05).

Pri posudzovaní postupu okresného súdu ústavný súd vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry (II. ÚS 3/00, II. ÚS 156/03), podľa ktorej zbytočné priesťahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou príslušného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie k odstráneniu právnej neistoty účastníka konania.

Vzhľadom na skutočnosť, že ústavný súd už v konaní vedenom pod sp. zn. II. ÚS 132/05 v súvislosti so sťažnosťou jednej z dedičiek p. B. preskúmal postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. D 500/02 (pôvodne vedenom pod sp. zn. D 3342/92) z hľadiska možných priesťahov v tomto postupe, ústavný súd sa aj v tomto konaní plne stotožnil so svojimi zisteniami vyslovenými v časti II, bode 3 nálezu ústavného súdu č. k. II. ÚS 132/05-38 zo 14. septembra 2006 v nasledujúcom rozsahu.

Z prehľadu spisu okresného súdu vedeného pod sp. zn. D 500/02 (pôvodne vedeného pod sp. zn. D 3342/92) ústavný súd zistil viaceré obdobia nečinnosti. Notárka JUDr. I. predložila okresnému súdu spis s návrhom rozhodnutia prvýkrát 22. júla 1994 a okresný súd vydal uznesenie o dedičstve až po viac ako deviatich mesiacoch 9. mája 1995. Po tom, ako bol okresnému súdu 22. mája 2001 doručený spis z najvyššieho súdu s rozsudkom č. k. 5 Cdo 23/01-229 z 26. apríla 2001 a po jeho doručení účastníkom konania na základe pokynu konajúcej sudkyne z 1. augusta 2001, okresný súd vydal poverenie pre notárku JUDr. A. až 8. marca 2002 (viac ako deväť mesiacov). V ďalšom období okresný súd po vrátení spisu z krajského súdu 21. novembra 2002 zaslal spis poverenej notárke JUDr. A. až po dvanástich mesiacoch 28. novembra 2003. U menovanej notárky sa spis nachádzal bez vykonania úkonu ďalších sedem mesiacov do 23. júna 2004, keď bol predložený zastupujúcej notárke JUDr. I., ktorá ho okresnému súdu vrátila 12. augusta 2004 s poukazom na odňatie veci v predchádzajúcom období.

Ústavný súd preskúmal postup okresného súdu aj v období po vydaní nálezu č. k. II. ÚS 132/05-38 zo 14. septembra 2006, pričom v tomto období podľa názoru ústavného súdu okresný súd, ako aj súdna komisárka postupovali v konaní plynulo a v súlade s vývojom aktuálnej procesnej situácie. Napokon aj právny zástupca sťažovateľky vo svojom stanovisku k vyjadreniu okresného súdu konštatoval, že v čase po vydaní nálezu ústavného súdu „*sa závažnejšie prietahy vo veci D 500/02 Okresného súdu v leviciach nevyskytovali (...).*“

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd hodnotí postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. D 500/02 (pôvodne vedenom pod sp. zn. D 3342/92) ako taký, ktorým došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

III.

4. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľke ústavný súd v bode 2 výroku tohto rozhodnutia prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľka sa domáhala priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 240 000 Sk.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy nie je pre sťažovateľku dostatočným zadosťučinením. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať sťažovateľke aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu, najmä vzhľadom na zistenú nečinnosť okresného súdu, ale aj značný podiel sťažovateľky na celkovej dĺžke konania, považuje za primerané v sume 60 000 Sk, tak ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil (v danom prípade krajský súd), je povinný ho vyplatiť sťažovateľke do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu ústavného súdu.

6. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) úhradu trov konania z dôvodu jej právneho zastúpenia advokátom, ktorý si uplatnil nárok na ich úhradu v sume 7 425 Sk vrátane 19 % DPH.

Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľky ústavný súd vychádzal z ustanovení § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva

spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2007 je 2 970 Sk a hodnota režijného paušálu je 178 Sk. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2008 je 3 176 Sk a hodnota režijného paušálu je 191 Sk.

S poukazom na výsledok konania sťažovateľke vznikol nárok na úhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2007 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie ústavnému súdu) v sume 6 296 vrátane režijného paušálu a za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2008 (vyjadrenie z 15. januára 2008) v sume 3 367 Sk. Sťažovateľke tak vznikol nárok na úhradu trov konania v celkovej sume 11 499 Sk vrátane 19 % DPH.

Vzhľadom na to, že právny zástupca si uplatnil úhradu trov len v sume 7 425 Sk vrátane 19 % DPH, ústavný súd priznal sťažovateľke úhradu trov len v sume uplatneného nároku tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. februára 2008